

Jaarverslag Steatefraksje 2023

PvdA

Voorwoord

2023 stond in het teken van de verkiezingen. Met veel vrijwilligers is er door heel Fryslân campagne gevoerd. We willen als Statenfractie onze dank uitspreken voor al jullie inzet en enthousiasme. Helaas verloren we één zetel, wel werden we de tweede partij. De verhoudingen binnen de Staten zien er dit jaar totaal anders uit. Dat vraagt ook van ons een andere rol in de oppositie. Ik wil de waardering uitspreken voor alle fractieleden, die na de teleurstellende onderhandelingen de knop hebben omgezet en vol aan de slag zijn voor onze provincie. Ook grote dank aan Hetty, Erik, Anne, Jan en Douwe die ervoor gezorgd hebben dat iedereen snel en goed voorbereid aan de slag kon.

We hebben het afgelopen jaar ook al veel zien veranderen op het provinciehuis. Waaronder helaas ook forse bezuinigingen op cultuur en mienshipsprojecten. Hierover maak ik mij zorgen. Wat eenmaal kapot is gemaakt in onze provincie krijg je niet snel meer terug. Het maakt ons ook

strijdvaardig. In 2024 staat het nieuwe cultuurbeleid op de agenda en we blijven strijden voor de middelen en waardering van de sector. Juist in tijden van verharding hebben we de mensen in onze culturele sector meer dan nodig.

In deze tijd moeten we soms meer strijden voor onze idealen dan voorheen. Maar ik merk ook dat dat ons dichter bij elkaar brengt en het nieuwe energie geeft. Ik geloof ook dat juist deze tijd kansen biedt voor veranderingen.

Edou Hamstra
maart 2024

Inhoud

Algemeen	4	Natuur & landbouw	12
Bestuur	5	Zorg & sport	13
Financiën	6	Cultuur	14
Ruimte & wonen	7	Toerisme, economie	
Duurzaamheid & milieu	8	& Europa	15
Terugblik	9	Verkeer & vervoer	16
		Wadden	16
		Terugblik	17

Algemeen

Afscheid nemen...

De laatste dag als Statenlid is een bijzonder moment. Na de verkiezingen namen Hetty Janssen, Anne Zijlstra, Jan Walrecht en Erik de Groot op 28 maart voor de laatste keer plaats in de Statenbankjes. Op die dag stonden we stil bij de afgelopen periode en kregen zij de waardering die zij verdienden voor hun gedrevenheid en inzet.

^ De vorige Staten.
< Anne Zijlstra en Jan Walrecht voor het laatst in de bankjes.

...En vooruitkijken.

De eerste keer plaatsnemen op de Statenbankjes is minstens zo memorabel. Op 29 maart beleef-

den Christa Oosterbaan, Klaas Zwart en Daan Olivier dit bijzondere moment. Na hun beëdiging vormden zij met Edou Hamstra, Jaap Stalenburg en commissielid Miriam Gossen de nieuwe fractie.

De nieuwe Statenfractie. ^
Miriam Gossen beëdigd als >
commissielid.

Meedoen aan de formatieonderhandelingen

'Wij willen als tweede partij onze verantwoordelijkheid nemen', reageerde Edou Hamstra op het advies van verkenner Chris Stoffer dat BBB, PvdA, CDA en ChristenUnie het beste konden onderhandelen over de formatie. Bij het debat

over het verslag van de verkenner duidde Hamstra de verkiezingsuitslag: 'Deze uitslag komt door het onvermogen van de overheid om problemen echt op te lossen. We moeten weer een overheid worden die de problemen van mensen oplost.' Met die inzet nam de PvdA in de maanden erna deel aan de onderhandelingen.

'Wij zijn gebouwd op onze idealen.'

Op 20 juni besloot de fractie na een periode van onderhandelen om uit de onderhandelingen over de formatie te stappen. De PvdA kon niet akkoord gaan met de bezuinigingen op cultuur, natuur en mienskips- en leefbaarheidsinitiatieven die de andere partijen wilden. "Wij zijn gebouwd op onze idealen. En als we het gevoel hebben dat we die verliezen, dan is er uiteindelijk maar één besluit", zei Edou Hamstra op een ledenbijeenkomst in Stiens waar ze de beslissing toelichtte.

'It is mei sizzen net te dwaan.'

De PvdA was kritisch op het bestuursakkoord dat

de BBB, CDA, FNP en de ChristenUnie in juli presenteerden. De structurele bezuinigingen op cultuur en natuur zijn niet teruggedraaid. Er gaat deze periode ook minder tijdelijke financiering naar cultuur en natuur dan in de afgelopen periodes. Voor veel uitdagingen wil de coalitie eerst nog met een plan of een visie komen. En voor veel plannen die ze willen uitvoeren, blijft het onduidelijk hoe zij deze willen betalen. Tijdens het debat toonde de gehele oppositie zich kritisch op het voorstel om de gedeputeerden een eigen budget te geven van een miljoen euro dat zij mogen uitgeven aan lokale impulsen, zonder tussenkomst van de Staten. Een motie om dat recht te zetten werd weggestemd door de coalitie. Met de woorden “It is mei sizzen net te dwaan”, vatte vicefractievoorzitter Klaas Zwart het akkoord in het debat samen. “Het nieuwe college moet laten zien dat zij de mienskip bij de provincie weet te betrekken om het vertrouwen in de politiek te herstellen.”

Douwe, bedankt!

Met het aantreden van het nieuwe college namen wij afscheid van gedeputeerde Douwe Hoogland. Als Statenlid van 2011 tot 2019 en gedeputeerde van 2019 tot 2023 heeft hij zich altijd sterk gemaakt

om landschap en landbouw met elkaar te verbinden.

Welkom, Sander!

Sander Terphuis is op 20 december beëdigd als tweede commissielid in onze fractie. Samen met Miriam Gossen versterkt hij de Statenfractie.

Bestuur

Jaap Stalenburg
Woordvoerder

Kamer voor de toekomst

De provincie besluit over onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van jongeren in Fryslân. Maar ze worden daarbij onvoldoende gehoord. Met de VVD, D66 en FNP deed Edou Hamstra* in januari met succes het voorstel om het geluid van jongeren op het provinciehuis een plek te geven, door een speciale kamer voor jongeren in te richten op het provinciehuis en geld vrij te maken voor initiatieven die zorgen voor meer jongerenparticipatie.

Een update over het loonkloofbeleid

In 2022 kwam aan het licht dat er sprake is van een loonkloof binnen de provinciale orginastie. Jaap Stalenburg vroeg in april welke maatregelen de provincie heeft getroffen om deze te dichten, nadat een Europese wet werd aangenomen die de loonkloof wil tegengaan. ‘Wij blijven ons inzetten voor gelijke beloning.’

** Edou Hamstra was tot 15 maart 2023 de woordvoerder.*

Personeel in eigen dienst

‘Of je hier als schoonmaker werkt of beleidsmedewerker: je bent een onmisbaar onderdeel van de organisatie.’ Jaap Stalenburg pleitte tijdens het vragenuurtje in april om de medewerkers bij de schoonmaak en catering in eigen dienst te nemen. Het college bleef erbij dat het te duur zou zijn, maar de PvdA vindt dat de provincie meer flexibiliteit kan inbouwen door een samenwerking aan te gaan met Wetterskip Fryslân of de gemeente Leeuwarden. Wij blijven ons hiervoor inzetten.

Overbelasting Ter Apel: steun voor bestuurders

De problemen rond de opvang van asielzoekers bij het aanmeldcentrum in Ter Apel spelen al ruim twee jaar. Vanuit de provincie Groningen wordt al jarenlang om oplossingen gevraagd voor dit vraagstuk. Toen er in december vanuit de formerende partijen in de Tweede Kamer een geluid kwam om de behandeling van de Spreidingswet in de Eerste Kamer uit te stellen, diende Jaap Stalenburg diezelfde maand een motie vreemd in om solidariteit uit te spreken met de bestuurders in Groningen en een oproep te doen aan de Eerste Kamer de spreidingswet zo snel mogelijk te behandelen. Deze haalde net geen meerderheid.

Financiën

Klaas Zwart
Woordvoerder

Forse onderuitputting bij jaarstukken provincie

‘De onderuitputting is meer dan €180 miljoen op een totale begroting van iets meer dan €600 miljoen. Dat is toch wel erg fors’, zei Christa Oosterbaan* bij het debat over de Jaarstukken van 2022. Het gaat om geld van de provincie dat wel is begroot, maar uiteindelijk niet is uitgegeven. ‘Doordat de begroting en de jaarstukken zo ver uit elkaar liggen, wordt het lastiger voor de Staten om te controleren of het geld dat wij hebben begroot ook goed wordt uitgegeven.’ Ze wilde van het college weten hoe zij de uitgaven van de provincie dichter bij de begroting kunnen krijgen.

Voorstellen bij de provinciale begroting

‘De coalitie heeft het over een akkoord op hoofdlijnen, met ruimte voor de andere partijen of de mienskip om met initiatieven te komen.

Maar financieel heeft het college deze begroting helemaal dichtgetimmerd.’ Klaas Zwart uitte zich tijdens het debat over de begroting kritisch. De PvdA deed meerdere voorstellen om de begroting socialer en groener te maken: om een deel van de winst uit Windpark Fryslân te gebruiken voor het isoleren van woningen; een financiële meevaller te investeren in hernieuwbare elektriciteitsprojecten; het minimumloon bij de provincie te verhogen naar €16,00; bij aanbestedingen hetzelfde minimumloon te hanteren; en om met een Fries woonplan te komen. Ook deed de fractie voorstellen voor de cultuur (zie pag. 14). Alleen het voorstel voor een woonplan haalde een meerderheid.

Oppositie in verzet tegen vrijbrief GS

De voltallige oppositie verzette zich tegen de plannen van het college om via de begroting

* Christa Oosterbaan is tweede woordvoerder financiën

grote sommen geld zelf in te mogen vullen, zonder duidelijke doelen of resultaten. Dat is tegen het budgetrecht van de Staten, ‘voor ons een zeer principiële punt’, zei Klaas Zwart in het begrotingsdebat. ‘De Staten stellen de kaders vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering. Met die fundamentele afspraak hebben zij in deze begroting gebroken. Het gaat alleen al in 2024 om 25 miljoen euro.’ De oppositie deed een wijzigingsvoorstel om dat dit bedrag in de schatkist te houden, totdat de plannen om dit uit te geven zijn goedgekeurd door de Provinciale Staten. De onwil van het college om dit vast te leggen, leidde uiteindelijk tot een motie van treurnis vanuit de oppositie en een stem tegen de begroting.

Vergoeding natuurorganisaties voor hulp FPLG Iedereen die meepraat aan tafel over het Fries Programma Landelijk Gebied (zie pag. 12), moet daarvoor kosten kunnen declareren bij de provincie. De BBB probeerde in december de mogelijkheid voor natuurorganisaties om die kosten te declareren te blokkeren. Dat lukte bijna, maar het voorstel van Klaas Zwart om het college met een nieuw voorstel te laten komen, zorgde dat ook natuurorganisaties kunnen rekenen op een eerlijke vergoeding.

Ruimte & wonen

Christa Oosterbaan
Woordvoerder

‘De balans bij ruimtelijke opgaven is essentieel’

‘Balans, dat is in mijn ogen essentieel in alles wat we doen. Is dit een goede keuze voor alle inwoners? Horen we alle geluiden?’ Christa Oosterbaan miste de balans in de verruiming van de regels voor kleinschalige recreatie die vanaf eind mei in zouden gaan. De verruiming betekenen dat op meer locaties kampeerplekken en recreatiewoningen mogen worden gebouwd. ‘We hebben maar beperkte ruimte, en we staan voor veel ruimtelijke opgaven op het gebied van wonen, energie en natuur. Deze verruiming vinden we te ingrijpend.’ Ze wilde deze opnieuw bespreken met de Staten, voordat ze definitief zouden worden doorgevoerd in de omgevingswet per 1 januari 2024. Een meerderheid stemde daar in mei voor, maar bij het bespreken van de regels begin oktober wilden de meeste partijen deze toch ongewijzigd in laten gaan.

Meer sociale huurwoningen

De PvdA vindt het oplopende, en reeds grote, tekort aan sociale huurwoningen in Fryslân zorgelijk. De vraag naar deze woningen is toegenomen, het aanbod is afgenomen, en meer mensen komen tussen wal en schip te zitten. Christa Oosterbaan wilde in augustus van de gedeputeerde weten hoe de provincie zich actief kan inzetten om meer sociale huurwoningen beschikbaar te maken.

Omgevingswet mag niet zorgen voor tweedeling

Bij de invoering van de omgevingswet maakte de PvdA zich in december zorgen over hoe bewoners, bedrijven en organisaties het beste geholpen zijn, wanneer wij ze afsturen op een online loket dat te wensen overlaat. Christa Oosterbaan vroeg de gedeputeerde hierop te letten. ‘Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die alle informatie wel en niet begrijpen.’

Duurzaamheid & milieu

Daan Olivier
Woordvoerder

Winst windpark naar verduurzamen woningen

Erik de Groot* heeft met de SP in januari het voorstel gedaan om een deel van de opbrengsten van het Windpark Fryslân te gebruiken voor het isoleren van 1500 koopwoningen van huishoudens met een laag inkomen. Hiermee willen ze de hoge energierekening als gevolg van slechte isolatie omlaag brengen. 'Zo vloeien de extra opbrengsten voor de provincie door de hoge energieprijzen terug naar de mensen die dat het hardst nodig hebben', zeiden De Groot en Goede (SP). Daarnaast deden ze het voorstel om gemeenten en woningcorporaties te steunen en zo isolatieprogramma's te versnellen. 'Zij kampen met een tekort aan medewerkers of lopen tegen regels aan.' De provincie moet volgens hen inzetten op het bundelen van kennis, expertise en mankracht. Beide voorstellen werden door Provinciale Staten aangenomen.

'In actie tegen plannen gaswinning Wadden'

Het provinciebestuur moet zich verzetten tegen de plannen van bedrijven Kistos en ONES-Dyas om gas te winnen boven Terschelling en Schiermonnikoog. De PvdA, SP, GrienLinks, D66 en PvdD vroegen het provinciebestuur in augustus om zich tegen de plannen te keren. 'De gaswinning zou grote gevolgen hebben voor onze natuur, daar moet de provincie tegen in actie komen', reageerde Daan Olivier namens de partijen.

Energiedoelen niet halen

Fryslân ligt achter op schema om het eigen doel voor hernieuwbare energie in 2030 te halen. Daan Olivier wilde daarom met GrienLinks van gedeputeerde Sijbe Knol weten hoe hij de doelstellingen op tijd wil halen, ondanks de beperkingen voor zon- en windenergie die in het bestuursakkoord staan.

'Netcongestie dwingt tot ingrijpende keuzes.'

Met GrienLinks, PvdD, SP en D66 hebben wij een debat aangevraagd over de inrichting van het energienetwerk. Het college wilde daar besluiten over nemen zonder Provinciale Staten. Onacceptabel, volgens Daan Olivier: 'Er staan Fryslân ingrijpende uitdagingen te wachten doordat het net te vol is terwijl de energietransitie volop bezig is. Dat dwingt tot het maken van ingrijpende keuzes: sluiten we als eerst een woonwijk, bedrijventerrein of ziekenhuis aan op het energienet? Die keuzes moeten democratisch worden gemaakt. Provinciale Staten moet in een vroeg stadium meebeslissen.'

* Erik de Groot was tot 15 maart 2023 de woordvoerder.

Terugblik

JANUARI

Bij de aftrap van de verkiezingscampagne lanceert PvdA Fryslân het Actieplan Armoedebestrijding, met concrete plannen die voorkomen dat meer mensen in armoede terecht komen. Later volgen de actieplannen Natuur & Landbouw en Senioren.

Edou Hamstra, Danny van der Weijde-Hoogstad (D66), Sijbe Knol (FNP) en Martijn Brands (VVD) bij de 'Kamer foar de takomst.' Zij deden in januari vier voorstellen om de plek van jongeren een stem te geven op het provinciehuis.

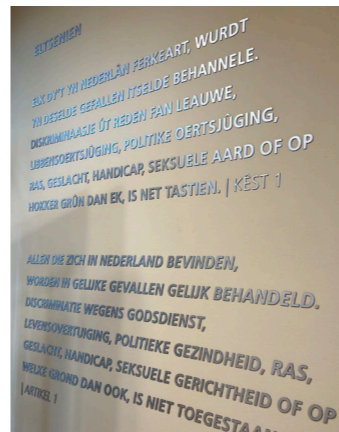
FEBRUARI

Een zaal vol mensen in Holwerd als Provinciale Staten op locatie vergadert over Holwerd aan Zee. PvdA staat achter dit burgerinitiatief.

Hetty Janssen wordt op het PvdA-congres van 4 februari definitief gekozen op plek 3 van de lijst voor de Eerste Kamer 🏆

Door een wijziging in de grondwet is vastgelegd dat het verboden is om te discrimineren op grond van seksuele gerichtheid en handicap. Daarom werd ook de tekst in de hal van het provinciehuis gewijzigd. Een bijzonder moment, want deze tekst maakt onze verantwoordelijkheid tastbaar.

PvdA Heerenveen organiseerde een werkbezoek waarin met wethouders Jelle Zoetendal en Sybrig Sytsma is gesproken over energiearmoede en gezondheidsverschillen.

Edou en Jaap krijgen een kijkje achter de schermen bij de bouw van het nieuwe Cambuurstadion. Op de foto met Avine Fokkens (VVD)

In heb Doarpswurk debat benadrukt Edou het belang van leefbaarheid, waar wat de PvdA betreft extra geld naartoe moet.

Edou ondertekent de ambitie van Tienskip om uiterlijk in 2027 alle jongeren in Fryslân te betrekken bij de politiek en democratie.

MAART

Van Terschelling tot Sneek en van Ameland tot Heerenveen; in aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen waren (kandidaat-)Statenleden door heel Fryslân te vinden.

Edou werd als jonge lijsttrekker een tijd lang gevolgd voor de documentaire 'De stim fan Abel en Edou'. Begin maart was de première in Theater de Koornbeurs in Franeker.

15 maart was het zover! Mensen konden stemmen op de Provinciale Staten en het Wetterskip. Edou deed dat in kleur op NHL Stenden.

Hetty Janssen reageerde verbaasd toen ze door collega-Statenleden als beste Statenlid van de afgelopen periode werd uitgeroepen. 'Ik heb vooral de afgelopen vier jaar geprobeerd heel veel bruggen te maken tussen oppositie- en coalitiepartijen. Om meer te bereiken moet je samenwerken' zei ze in het Friesch Dagblad, dat de prijs iedere periode uitreikt. Ze ontving ook de prijs voor 'beste redenaar' en 'meeste kennis van zaken'.

In het weekend na de verkiezingen vertrok de kersverse fractie naar Ameland om de uitslag te bespreken en elkaar beter te leren kennen.

Tijdens zijn afscheid kreeg Jan Walrecht een Koninklijke onderscheiding uitgereikt door de Commissaris van de Koning. Hij ontving deze voor zijn lange dienst en inzet als volksvertegenwoordiger.

De nieuwe Staten op de dag van hun installatie.

APRIL

Anne Zijlstra en Hetty Janssen voerden bij het afscheid van de Staten nog een laatste keer het woord. 'De kracht om kunstdisciplines bij elkaar te brengen en die op locatie aan te bieden: wij in Fryslân zijn er het beste in', zei Anne. 'Ik ben er in de loop van de tijd achter gekomen dat een meerderheid plus één een te magere invulling is van het begrip democratie', gaf Hetty mee.

Edou sprak bij Omrop Fryslân over de onderhandelingen van het nieuwe college.

MEI

De 1-mei-lezing op de Dag van de Arbeid kwam dit jaar van Alptekin Akdoğan. Hij stond stil bij het belang van een goed loon en waarom zoveel beroepsgroepen staken.

Eind mei mochten de Statenleden stemmen over de samenstelling van de Eerste Kamer.

Natuur & landbouw

Klaas Zwart
Woordvoerder

Stoplichten op groen voor Holwerd aan Zee

‘We stemmen tegen het collegebesluit om de natuurlijke variant van Holwerd aan Zee niet verder uit te werken. En we trekken op met andere partijen om de oranje stoplichten op groen te krijgen, en door te gaan met Holwerd aan Zee (HaZ)’, zei Jaap Stalenburg* in februari tijdens het debat over de verdere uitwerking van de plannen voor dit burgerinitiatief, dat tien jaar geleden is ontstaan. ‘Een project waar een breed draagvlak voor is.’ In de Staten was er een brede meerderheid om de plannen voor HaZ eerst verder uit te werken en pas daarna een definitief besluit te nemen over de uitvoering.

Waardering voor harde werk aan FPLG

In mei sprak Klaas Zwart zijn waardering uit voor de opstellers van het concept-Fries Programma

Landelijk Gebied (FPLG). Hoe we omgaan met stikstof, natuur, water & bodem, klimaat en een vitaal platteland staat omschreven in het FPLG. Voor vier gebieden worden doelstellingen en middelen bepaald. In de verschillende gebiedscommissies wordt vervolgens gewerkt aan de uitwerking van deze doelstellingen. Zwart’s voorstel om te zorgen voor duidelijke spelregels en één integrale financiering van de ingediende plannen kon rekenen op ruime steun. ‘Zo voorkomen we dat de commissies te maken krijgen met een overvloed aan controle en administratie.’

Oproep tot tempo bij herstel funderingsschade

‘Wij zien bij dit college te weinig snelheid in het uitwerken van de subsidieregeling voor schadeherstel en het helpen van de ‘code rood’ gevallen met zeer ernstige funderingsschade.’

Klaas Zwart was in juli ontevreden over het tempo waarin de aangenomen voorstellen om de mensen in het veenweidegebied met funderingsschade te helpen door de provincie worden uitgewerkt. De PvdA wilde vastleggen dat beide regelingen nog hetzelfde jaar operationeel waren. Hij pleitte daarnaast om de volledige 5 miljoen die eerder door de Staten is vrijgemaakt, een hoger bedrag dan het college in hun voorstel wilde uitgeven, beschikbaar te houden voor de uitvoering. De coalitie wilde dit uiteindelijk niet. Wel werd bijna unaniem een motie aangenomen om ruimhartig en voortvarend aan de slag te gaan met een subsidieregeling voor de 13 code rood gevallen.

Uitspraken gedeputeerde over biolandbouw

De PvdA, GrienLinks, SP, D66 en PvdD vroegen in augustus om opheldering over uitspraken van

* Jaap Stalenburg is woordvoerder voor Holwerd aan Zee.

landbouwgedeputeerde Femke Wiersma dat biologisch en natuurinclusief boeren door de provincie zouden worden 'opgelegd'. 'De provincie kan enkel helpen bij het maken van een keuze over het type bedrijfsvoering en daarbij belemmeringen wegnemen. De opmerkingen van de gedeputeerde staan daarom buiten de realiteit', reageerde Klaas Zwart. De provincie en agrarische ondernemers werken op dit moment juist samen om de markt voor biologische producten te verbeteren. De partijen wilden weten of de Landbouwagenda van de provincie naar eigen inzicht van de gedeputeerde wordt aangepast.

Blauwtongvirus niet door natte natuur

De Friese fracties van de PvdA, GL, en PvdD wilden in november boven tafel krijgen hoe de provincie aankijkt tegen een door de BBB Fryslân gesuggereerde relatie tussen de ontwikkeling van 'natte natuur' en het oplaaien van het blauwtongvirus. Blauwtong zorgt ervoor dat schapen erg ziek worden, en zelfs kunnen overlijden. Het college bevestigde dat de gesuggereerde relatie tussen natte natuur en het blauwtongvirus niet is aangetoond. En toonden zich bereid om voorlichting te geven over de wijze waarop het zich verspreidt.

Zorg & sport

Daan Olivier
Woordvoerder

'Laat het kinderhart kloppen'

Zorgminister Kuipers meldde in januari dat hij vasthoudt aan concentratie van de kinderhartchirurgie in twee ziekenhuizen, en daarmee het advies van het Nederlandse Zorgautoriteit naast zich neer legde. Dat betekende dat het UMCG alsnog de kinderhartchirurgie kwijt kon raken. Onacceptabel volgens de drie Noordelijke PvdA lijsttrekkers, die gezamenlijk op het nieuws reageerden: "De zorg voor kwetsbare kinderen en de hele acute zorg in Noord-Nederland staat op het spel"

Sluiting ziekenhuizen Heerenveen en Sneek

Daan Olivier stelde tijdens de vergadering van juni mondelinge vragen aan het college over de voorgenomen sluiting van de ziekenhuizen Antonius in Sneek en Tjongerschans in Heerenveen, en de bouw van een nieuw ziekenhuis in Joure. Olivier is

bezorgd over de gevolgen voor de bereikbaarheid van zorg in de provincie: 'Het verdwijnen van de ziekenhuizen kan leiden tot verslechterde bereikbaarheid voor patiënten, medewerkers en bezoekers.' In september deed hij met de SP, GrienLinks en Provinciaal Belang Fryslân opnieuw de oproep aan het college zich maximaal in te zetten voor zeggenschap vanuit de regio en om tafel te gaan met de zorgverzekers en ziekenhuisbesturen.

Olympische schaatswedstrijden in Thialf

De Telegraaf berichtte in november dat wanneer Zwitserland de Winterspelen van 2030 mag organiseren, de schaatswedstrijden mogelijk in Thialf plaatsvinden. Jaap Stalenburg* vroeg met de VVD om provinciale ondersteuning voor Thialf bij de lobby om dit te bereiken.

* Jaap Stalenburg is woordvoerder Thialf

Cultuur

Edou Hamstra
Woordvoerder

Tijdspad voor culturele veld

De PvdA was in januari niet gerust op de planning en het precies richting nieuw cultuurbeleid dat het huidige op termijn vervangt. In de brief van de gedeputeerde hierover ontbrak een inzichtelijke planning. Anne Zijlstra vroeg de gedeputeerde daarom met een tijdspad te komen en het culturele veld op tijd te informeren over het nieuwe cultuurbeleid, zodat zij zich kunnen voorbereiden op de nieuwe subsidieregeling.

‘Cultuurbezuinigingen niet zonder debat’

Het college kondigde in september aan de bestaande regelingen met een jaar te verlengen, zodat het nieuwe beleid in 2026 samenvalt met de structurele bezuiniging van 1,6 miljoen. Dat was tot grote onvrede van de PvdA, GL, SP, D66 en PvdD, omdat er in de vorige periode een amendement is aangenomen om deze bezuinigingen met een jaar

uit te stellen, zodat er in de nieuwe Staten over gedebatteerd kan worden. Dat debat heeft nog niet plaats gevonden. De partijen wilden daarom van het college weten hoe zij alsnog invulling geven aan de wens om een debat. Ook vroegen ze naar de gevolgen van de stijgende kosten maar een gelijkblijvende subsidie voor de culturele sector.

Inspraak culturele sector over bezuinigingen

Toen het college even later een halvering van het budget voor kunstmanifestatie Arcadia aankondigde van 2 naar 1 miljoen per jaar, vroegen dezelfde partijen om een debat. ‘Het is onverstandig om dat zonder overleg met Provinciale Staten en de culturele sector te doen’, reageerde Edou Hamstra in oktober namens de partijen. Bij de commissievergadering op 1 november waren dan ook meer dan tien sprekers uit het culturele veld aanwezig. Zij riepen de provincie op om te zorgen

voor continuïteit.

Reddingsplan Friese cultuursector in de Staten

De PvdA koos bij de behandeling van de provinciale begroting voor de cultuur. Met de SP, PvdD, D66, VVD en GL deden we wijzigingsvoorstellen om de structurele bezuiniging van 1,6 miljoen op cultuur weer terug te draaien en het budget van Arcadia gelijk te houden. Daarnaast deden we met PvdD, SP en D66 een voorstel voor een instapregeling cultuur, waardoor (nieuwe) kunstenaars die bij de bestaande regeling buiten de boot zijn gevallen hun eerste stap kunnen zetten in het culturele veld. Met D66 deden we ten slotte het voorstel om het geld dat eerder door de Staten is vrij gemaakt voor het vieren van de vrijheid maar waarvan het volledige bedrag nog niet is uitgegeven, niet terug te laten vloeien naar de algemene reserves van de provincie. Helaas haalde geen van deze voorstellen een meerderheid.

Toerisme, economie & Europa

Jaap Stalenburg
Woordvoerder

Hier blijft dat feestje

Er dreigen links en rechts dorpsfeesten te verdwijnen als er geen hulp komt voor de organisatoren. Door de naweeën van corona, hoge organisatiekosten en het papierwerk wordt het organiseren te veel. Met VVD, D66 en JA21 deed de PvdA in september het voorstel voor een Fries evenementenloket om samen met gemeenten, de politie en de brandweer organisatoren van de dorpsfeesten en andere evenementen te ondersteunen. Deze haalde het.

Vakantieparken in Fryslân

Vakantie in Fryslân moet voor iedereen betaalbaar zijn. De PvdA is kritisch over het verdwijnen van betaalbare kampeerplekken voor lucratieve chaletparken en stelde met de SP meermaals vragen over deze ontwikkeling. Ook vroegen wij met de SP naar ondermijning en criminaliteit op vakantieparken.

Huis van de Arbeid

‘Er staan 130.000 personen aan de kant, die toch mee zouden kunnen doen aan de arbeidsmarkt.’ Jaap Stalenburg reageerde dan ook enthousiast op het nieuws dat de drie noordelijke provincies een Huis van de Arbeid op willen richten voor de aanpak van arbeidsmarktproblemen. Hij vroeg het college om niet alleen te letten op het economisch rendement, maar ook op het inzetbare talent van mensen die wel willen werken.

Krimp beroepsbevolking zorgelijk

In november berichtte de krant dat vanaf 2024 het aantal Friezen daalt dat kan werken. Een zorgelijke ontwikkeling, volgens Jaap Stalenburg. Hij vroeg het college om met een brede aanpak tegen de krimp van de beroepsbevolking te komen, waarbij het oplossen van arbeidsmarktproblemen en de Lelylijn een rol kunnen spelen.

Rede fan Fryslân: gezamenlijk Fries verhaal

Tijdens het programma van de jaarlijkse Rede fan Fryslân, dat dit jaar in het teken stond van Fryslân en de Benelux Unie, verzorgde Jaap Stalenburg een column als voorzitter van het Platform Europa. In een Statenzaal vol met Friese bestuurders en politici benadrukte hij het belang van een Fryslân dat niet alleen lokaal floreert, maar ook een positieve invloed heeft op het Europese toneel. Hij wilde dat politieke partijen en het provinciebestuur ‘samen een Fries verhaal schrijven waarin Europa geen bedreiging is maar kansen biedt. Een verhaal voor de toekomst.’

Verkeer & vervoer

Edou Hamstra
Woordvoerder

Cursus 'reizen met het ov' provinciebreed?

Reizen met de bus of trein is voor een grote groep mensen best lastig. Daarom heeft de Bibliotheek Drachten een gratis cursus opgericht. Edou Hamstra vroeg in januari aan de gedeputeerde welke mogelijkheden zij zag om deze cursus provinciebreed uit te rollen.

Compenseer abonnementshouders bij staking

In januari en februari reden veel bussen en treinen in de provincie niet vanwege stakingen in het regionale bus- en treinvervoer. De PvdA en CU vinden dat reizigers met een bus- of treinabonnement dan automatisch compensatie moeten krijgen. 'Voor de staking hebben wij begrip, maar trouwe gebruikers van het ov betalen tientallen euro's voor een bus of trein die ze niet kunnen gebruiken', reageerden Edou Hamstra en Matthijs de Vries (CU).

Busverbinding met het Friesland College

De PvdA stelde in februari vragen aan het college over de busverbinding tussen het busstation in Leeuwarden en het Friesland College (nu Firda), na aanleiding van gesprekken met studenten. Zij gaven aan dat de bus weinig rijdt en vaak vol zit, waardoor ze moeten lopen. Dat terwijl er iedere acht minuten een bus naar NHL Stenden vertrekt. 'Dat is oneerlijk', reageerde Edou Hamstra, en vroeg aan het college of de bus naar het Friesland College vaker kan rijden.

Qbuzz nieuwe busvervoerder

Toen het college bekend maakte dat Qbuzz vanaf eind 2024 het busvervoer in onze provincie verzorgt, wilde Edou Hamstra van de gedeputeerde weten hoe de wijziging van vervoerder door de provincie in goede banen wordt geleid. Ze vroeg ook naar de overname van personeel en bijbehorende cao en arbeidsvoorwaarden.

Wadden

Christa Oosterbaan
Woordvoerder

Onderhoud autobruggen

'Eilandbewoners moeten zonder hinder van en naar de eilanden kunnen reizen', zei Christa Oosterbaan in maart nadat de autobrug in Holwert uitviel waardoor automobilisten niet hun auto van de boot konden. Oosterbaan vroeg de gedeputeerde naar de status van het onderhoud van de verschillende autobruggen, en wilde dat er bij het Rijk op beter onderhoud wordt aangedrongen.

'Meer regie eilanden over veerdienstregeling'

Meer regie voor de eilandbesturen, daarvoor pleitte Christa Oosterbaan eind juni in Provinciale Staten na aanleiding van de gewijzigde dienstregeling voor de veerdienst van Ameland. 'Eilandbewoners zouden meer zeggenschap moeten krijgen over de dienstregeling van de veerboot'. Ze vroeg het college om mee te kijken naar mogelijkheden voor verbetering van de bereikbaarheid.

Terugblik

JUNI

Christa en Jaap brachten met Europarlementariër Lara Wolters en raadslid Mirka Antolovic een werkbezoek aan Pottle, een uniek sociaal werkbedrijf in Leeuwarden dat glazen en potten maakt van gerecyclede flessen.

JULI

Daan, Christa en Jaap op werkbezoek bij PvdA Terschelling en de Terschellinger Energie Coöperatie, waar ze spraken over duurzame energie op het eiland.

Bij zijn afscheid als gedeputeerde zei Douwe: 'Ik ben trots op wat we hebben bereikt met het veenweideprogramma. Daar hebben we hard aan gewerkt met het Wetterskip en acht gemeenten. Ik vond het een heel mooi proces om te werken als een overheid.'

"Wij zijn gebouwd op onze idealen. En als we het gevoel hebben dat we die verliezen, dan is er uiteindelijk maar één besluit." In Stiens was er verschillende keren applaus voor het verhaal van Edou die uitlegde waarom we uit de coalitieonderhandelingen zijn gestapt.

In Kollum voeren Jaap en Daan bij de Canal Parade op een kleurrijk versierde boot. Langs de gracht was de sfeer fantastisch.

SEPTEMBER

De concept-kandidatenlijst voor de lijst van GroenLinks-PvdA wordt gepresenteerd, met ons Friese Kamerlid Habtamu de Hoop op plek 12.

Statenleden gingen zelf ook het ijs op om te curlen tijdens hun werkbezoek aan Thialf. De provincie Fryslân is een van de aandeelhouders, dus de Statenleden werden ook bijgepraat over de financiële situatie.

Wat speelt er in Eaststellingwerf op het gebied van wonen, landbouw en openbaar vervoer? De afdeling organiseerde een werkbezoek om PvdA'ers in de Staten, het Wetterskip, de Raad en de Eerste Kamer bij te praten over de ontwikkelingen.

OKTOBER

Dit jaar vond het Parlementaire treffen plaats in het Provinciehuis. Een ontmoeting tussen de Provinciale Staten van de Noordelijke provincies en de Niedersächsischer Landtag. Jaap en het Groningse Statenlid Richart Joling spraken hier met de SPD-fractie.

We kijken weer terug op een heel leuk PvdA Fryslân Festival. Gepresenteerd door Hetty Janssen en met een gesprek tussen Habtamu de Hoop, Alptekin Akdoğan en Dirk van der Putten over goed ov in Fryslân. En tussen Hein Kuiken, Annewiep Bloem en Charda Kuipers over cultuur.

Bij de Brussel reis van Provinciale Staten spraken Klaas, Jaap, Edou, Daan en Charda Kuipers van GroenLinks met Europarlementariërs Vera Tax en Mohammed Chahim.

Met Tweede Kamerlid Julian Bushoff en samen met de PvdA in Heerenveen en Súdwest-Fryslân organiseerden wij twee gesprekken met zorg-professionals. De impact van de mogelijke sluiting van de ziekenhuizen in deze gemeenten en de zorg van de toekomst werden besproken.

NOVEMBER

Drukbezochte commissievergadering over de financiering van musea en kunstinfrastructuur en de bezuinigingen op cultuur en Arcadia. Met veel insprekers uit het culturele veld, die meegeven: wat we afbreken krijgen we niet meer terug.

Klaas en Edou bezochten de Kunstacademie Fryslân, waar met veel passie les wordt gegeven aan jong en oud.

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen tourden Julian Bushoff en Habtamu de Hoop met een campagnebus door het Noorden. Op het Cambuurplein in Leeuwarden werden zij vergezeld door Staten- en raadsleden.

In een bomvolle zaal in Heerenveen beantwoordde Frans Timmermans in het weekend voor de verkiezingen vragen van leden.

DECEMBER

Met het aantreden van Sander Terphuis als tweede commissielid bestaat de fractie nu uit Miriam, Christa, Edou, Sander, Klaas, Daan en Jaap.

Statenleden

EDOU HAMSTRA

Fractievoorzitter
Woordvoerder leefbaarheid,
cultuur, Fryske Taal en
verkeer & vervoer

e.hamstra@fryslan.frl

DAAN OLIVIER

Woordvoerder duurzaamheid,
milieu & klimaat, gezondheid
sport

d.olivier@fryslan.frl

SANDER TERPHUIS

Commissielid

s.terphuis@fryslan.frl

CHRISTA OOSTERBAAN

Woordvoerder ruimte, omgeving,
regiodeals, Wadden en wonen

c.oosterbaan@fryslan.frl

JAAP STALENBURG

Woordvoerder economie, werk-
gelegenheid, onderwijs, Europa,
recreatie en toerisme, sociaal
beleid, bestuur, participatie en
veiligheid

j.stalenburg@fryslan.frl

KLAAS ZWART

Woordvoerder landbouw, natuur,
water en financiën

k.zwart@fryslan.frl

MIRIAM GOSSEN

Commissielid

m.gossen@fryslan.frl

Tot 15 maart 2023

Hetty Janssen
Anne Zijlstra
Jan Walrecht
Erik de Groot
Willem de Graaf (commissielid)

Colofon

Tekst en vormgeving: Partij van de Arbeid Fryslân.

Foto's: Partij van de Arbeid Fryslân, Provincie Fryslân (Groepsfoto
oude Staten, portretfoto's Statenleden), Marieke Balk (Habtamu de
Hoop), Omrop Fryslân (Edou bij Polytburo)

www.pvda.frl